

ZBORNICA VARNOSTI
IN ZDRAVJA PRI DELU

ZZZS

Zavod za zdravstveno
zavarovanje Slovenije
Miklošičeva cesta 24
1507 Ljubljana
www.zzzs.si

NAVODILO ZA VARNO DELO

Šifra dokumenta / izdaja:

NVD – ZbVZD – G 005 / 01

Stran: 1/4

www.zbornica-vzd.si

BAGER

1. NAVODILA IN VARNOSTNI UKREPI PRED ZAČETKOM DELA

- **Seznani se z navodili** za varno uporabo in jih dosledno upoštevaj.
- Preglej in uredi **okolico delovnega mesta**.
- Uporabljaljaj samo **brezhibno delovno opremo**.
- Preveri **delovanje varnostnih naprav**.
- **NE PRIČNI Z DELOM**, če:
 - ❖ si mlajši od 18 let,
 - ❖ nisi ustrezno **usposobljen** (ustrezno zdravniško spričevalo, teoretično in praktično usposobljen, seznanjen z navodili za varno delo, ipd.),
 - ❖ si v neustreznem **psihofizičnem stanju** (pod vplivom psihoaktivnih substanc – alkohol, droge, psihoaktivna zdravila, ipd.), bolan, utrujen.
- V primeru ugotovljenih **pomanjkljivosti** in nepravilnosti **takoj obvesti pristojnega**.

2. OPOZORILA in NEVARNOSTI

- Nevarnosti zaradi zmanjšane stabilnosti:
 - ❖ pri različnih nagibih terena je stabilnost bagra različna,
 - ❖ v prečni smeri je stabilnost bagra običajno manjša kot v vzdolžni,
 - ❖ pri različno dolgih ročicah je moment obremenitve različen,
 - ❖ na mehkih tleh se pri obremenitvi bagra lahko nosilna tla na določenih točkah podajo, s čimer se poruši stabilnost.
- Posebno nevarnost predstavljata kupola in žlica, ki ogrožata delavce in transportna vozila.
- Pri bagrih, ki so opremljeni kot dvigala, nastopajo vse nevarnosti, ki jih poznamo pri dvigalih.
- Pri mehaničnih bagrih predstavljajo veliko nevarnost številni prenosni, sklopke in zavore ter podobni elementi.
- Možnost ostalih poškodb zaradi neupoštevanja navodil za varno delo.

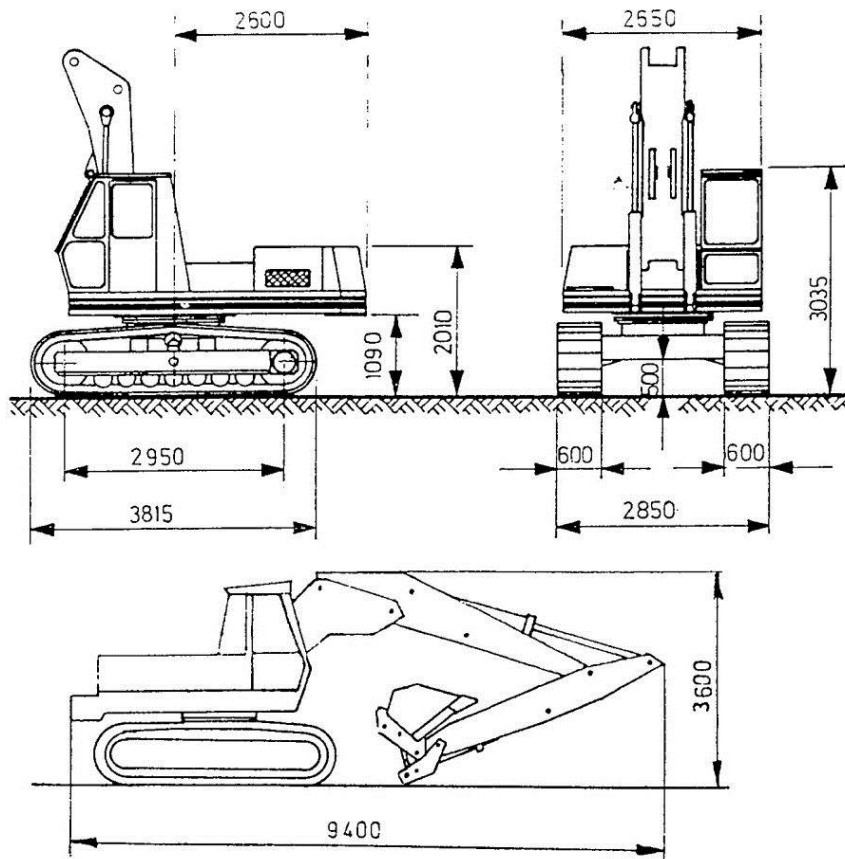
3. VARNOSTNI UKREPI IN PRAVILA VARNEGA TER ZDRAVEGA DELA

- Delovno opremo uporabljaljaj **namensko in v skladu z navodili za varno delo proizvajalca delovne opreme**.
- Z delovno opremo upravljaj tako, da **s svojim delom ne ogrožáš svoje varnosti in zdravja** ali varnosti in zdravja drugih oseb.
- **Prepovedano je poseganje v nevarno območje!**
- **Prepovedano je odstranjevanje varnostnih naprav in varoval ali povzročiti, da te ne delujejo.**
- Na stroj stopaj previdno.
- Pred zagonom vozila se moramo prepričati, da so zavarovani vsi nevarni elementi.
- Pregledati je potrebno pogonski motor in se prepričati o njegovi brezhibnosti.
- Preden vključiš stroj se prepričaj, da so vse komandne ročice v nevtralnem položaju.
- Pred delom je potrebno preizkusiti delovanje vseh komand.
- Pred vsakim manevrom je potrebno opozoriti okolico z zvočnim signalom.
- Vse osebe je potrebno pred začetkom dela odstraniti iz delovnega območja stroja.
- Stabilnost bagra je zagotovljena pri normalni obremenitvi le v vodoravni legi. Stabilnost se zmanjša, če delamo v nagibih.
- Pred začetkom dela moramo zagotoviti stabilnost bagra in ga zavarovati pred premiki.

	<ul style="list-style-type: none">➤ Pri bagrih s čelno žlico se nemalokrat uporabljajo za dela v steni oziroma za dela pod nivojem, zato je potrebno še posebej upoštevati:<ul style="list-style-type: none">❖ Pri delu mora bager stati na ravnih in trdnih tleh.❖ Strojnik mora paziti, da v smeri prodiranja v steno pravilno pobira material.❖ Višina stene, v kateri dela bager, ne sme presegati maksimalne višine reza, ki je določena za vsak bager posebej.❖ Žlica bagra za določeno dolžino ročice ne sme biti večja ali težja kot to dovoljujejo tehnična navodila.❖ Kot obračanja vrtilne kupole med mestom izkopa in mestom nakladanja naj bo do 90°, nikoli pa preko 180°.❖ Pri stresanju materiala na transportno vozilo se mora žlica spustiti čim nižje, da se zaradi velike višine padca materiala ne poškoduje vozilo.❖ Stroj se ne sme preobremenjevati.❖ Pri delu v kamnitem zemljišču je dovoljeno pobiranje kamena, ki ne presega velikosti 1/3 prostornine žlice.❖ Žlice za delo v trdnem zemljišču morajo biti opremljene z jeklenimi zobmi.➤ Bagri z globinsko žlico so namenjeni za kopanje in pobiranje materiala pod nivojem, zato je potrebno še posebej upoštevati:<ul style="list-style-type: none">❖ Zahteve varstva pri postavljanju bagra na delovno mesto glede na zemljišče, na katerem naj bager stoji.❖ Na delovnem mestu je potrebno stroj zavarovati proti drsenju.❖ Strojnik mora paziti, da se ne podkoplje.➤ Pri kopanju kanalov z bagri moramo predvsem upoštevati:<ul style="list-style-type: none">❖ Med kopanjem se ne sme nihče nahajati v izkopanem kanalu na dosegu ročice bagra, povečanem za varnostno razdaljo.❖ V strojno izkopanem kanalu z vertikalnimi ali zelo strmimi stenami, ki presegajo globino 1m, ni dovoljen vstop osebam, če ni predhodno poskrbljeno za zavarovanje sten proti zrušitvi.❖ Za zavarovanje sten uporabljamo opaže ali posebne varnostne kletke zelo čvrste konstrukcije, ki so posebej namenjene za delo v strojno izkopanih kanalih.	
--	--	--

- V izogib nezgode pri delu, poškodbe ali škode strojnik ne sme:
 - ❖ Zapustiti delovnega mesta, če predhodno ni bilo poskrbljeno, da se stroj ne morel sam od sebe premakniti. V ta namen je potrebno izključiti pogon, zmanjšati dovod goriva na minimum in zavreti stroj, delovno orodje pa spustiti na tla.
 - ❖ Oddaljiti se od stroja, če predhodno stroj ni bil ustavljen in zavrt, da se ne more premakniti. V tem primeru mora biti kabina zaklenjena.
 - ❖ Popravljati, čistiti ali dolivati gorivo in olje kadar je stroj v pogonu.
 - ❖ Z določenim strojem opravljati druga dela ali pa delati v nasprotju z navodili proizvajalca in proti varnostnim navodilom in predpisom.
 - ❖ Prepustiti stroj osebi, ki ni usposobljena in pooblaščen za ravnanje z njim.
 - ❖ Ob zapustitvi stroja pustiti, da plug ali delovno orodje ni uprto v zemljo.
- Po končanem delu mora strojnik:
 - ❖ Parkirati stroj le na dovolj varnem mestu, to je na ravnih in trdnih tleh, nikakor pa ne na robu izkopa, javnih cestah, ipd..
 - ❖ Delovno orodje mora nasloniti na tla.
 - ❖ Pogonski stroj mora naravno ohladiti in nato ustaviti.
 - ❖ Očistiti pogonski motor, mehanizme delovanja stroja ter kabino stroja.
 - ❖ Doliti olje, gorivo, vodo in odpraviti morebitne napake.
 - ❖ Zakleniti motor in kabino.
 - ❖ Dnevno evidentirati delo stroja, porabo materiala ter rezervnih delov.

4. OSEBNA VAROVALNA OPREMA

- Osebna varovalna oprema mora biti skladna z veljavnimi standardi.
- Delavec mora pri svojem delu **dosledno in namensko uporabljati osebno varovalno opremo** v skladu z navodili proizvajalca, jo redno čistiti in vzdrževati ter **skrbeti za njeno brezhibnost**.
- Uporabnik delovne opreme mora uporabljati naslednjo osebno varovalno opremo:
 - ❖ delovna **obleka**,

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ zaščitna čelada (SIST EN 397), ❖ zaščitne rokavice (SIST EN 388), ❖ zaščitna obutev s kapico (SIST EN 2034). 	
5. UKREPI IN NAVODILA OB MOTNJAH		
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ V kolikor pred začetkom dela ali med delom ugotoviš na stroju, orodju ali pripravah kakršnekoli poškodbe, pomanjkljivosti, ki ogrožajo nadaljnjo varno delo, delovno opremo takoj izključi in o tem obvesti pristojnega. ➤ Stroj opremi z napisom »POZOR! NE VKLAPLJAJ, STROJ V OKVARI!« 	
6. PRVA POMOČ IN REŠEVANJE		
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pri nepravilnostih v delovanju aktiviraj izklop v sili, izključi glavno stikalo in obvesti nadrejenega. ➤ V primeru nezgod z delovno opremo izključi pogon delovne opreme, poškodovano osebo reši iz nevarnega območja. ➤ O dogodku obvesti reševalce – PRIJAVA NEZGOD 112. ➤ Poškodovancu nudi prvo pomoč do prihoda reševalcev oz. ga pospremi v ambulanto prve pomoči. 	
7. POSLEDICE KRŠITEV NAVODIL VARNEGA DELA		
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zdravstvene posledice: poškodba pri delu, zdravstvene okvare, smrt. ➤ Delovno pravne posledice: opozorilo, opomin, prenehanje dela. 	